

erant, in publico certa res acta est, et attulit etiam rei testimonium a Pastore et fratribus. 48
bus, ut resisteret vulgi maledicentiam quod clamabat eum anabaptistam esse, eum reor.
sum iussit Magistratus suas sarcinas colligere et e civitate facessere obsequens
est, res suas collegit, domicilium sibi Muris conduxit, post triduum emigraturus
Adolescentus est industrius non indoctus, in chirurgica diligenter exercitatus. Re-
landus mihi olim in Brabantia discipulus, qui propter studium prioris doctrinae
a suis parentibus desertus, hic se sua industria satis commodè aluit Domino benedi-
cente. Velim scribas quid de hac re sentias. Si posthac et alijs fidelibus pueri sus-
cantur, an satius sit aqua impuritatem dissimulare, quam saltem transire. Ego certe ni-
hil dissimulabo quaecumque necessitas incidat, sed nolim. Quod hic quidam politici ob-
iicerant inutiles curiositate Ecclesiae initia turbare. Vale 21 Martij 1563.
Filius parabat literas, mittentur per Venatorem. Valeamus omnes. De beneficiis
bene sit vobis, videri pia, et liberis Nicola Cardinis, et reliquis fratribus

Johannes Volanus.

D. Sigebardo ab Hunda bonae. Pax Christi.

Quantus quidem vir clarissime, sed quando ita videtur vobis Othone remitto. no-
tum studiorum eius ista distinctio nonnulli retardabit, at ego aliud consilium de-
ram. Sed et ideo parentibus ita sollicitum animum esse, ut meis literis placari non pos-
sint. Bernhardus Bunnus ientatus hic mecum et cum pueris nostris nuntiatur.
erat haec vobis satis servanda omnia, nisi Pater renovare filii suam occupasset. Sed
tamen et si haec res se habet praesentia vestra et studia charissimi mei conuic-
toris, et mea ipsius consilia permitto. Speramus fore ut cum vestra dignitas intellexit
erit quis sit animus pueri, et qua men in eo instituendo fides, ac diligentia, horta-
tu vestro consilia parentum in melius referantur. Ad hoc et sperem facit et consilia
Othone ipsius optima iudoles, tam etiam V. A. epistola adiecta coronis qua me
locum adhuc apud me servare pueri, si fors a Parentibus remitteretur, iubebat. Sa-
ne Beromenses pueri quia me tam precal scripti sunt semper hic apud me pri-
mi fuerunt, et quamvis alios habeo doctiores et aetate grandiores neminem habeo
tamen nec habiturus sum quem vestris praeponam. Quamobrem et iam mea et
in cubili patebit Othone suas locum, in ipsam ipsi Pentecosten sine sumptu
vestro, interea precabimur. Dei filium (qui nuper dum in ipso articulo Otho-
nem restituit, emendator ostendit, eius sibi studia cingere curae esse) et ea et
suggerat consilia qua sint ipsi gloriosa et pueri maxime salutaria. Amen.
Pater accepti et expensi sic habet. Et arbitror, in nativitate anni pape-
rioris reliqui erat daleri 17. et 44 albi pro his (et scripti in syn. naphm)
misit V. A. dale. 12 restat 5. Daleri, et 44 albi, hic addo pretium a-

Nr. 87)

[= hscr.

A. 12 =

Nr. 7]

consilia
parentum

egregie

nm

annui sumptus (iam enim tertius annus excessit) sunt daleri duo et 30 uen
albi 45, nunc namque impensarum quae affert Otho ex tabulis nostris descripta
conficiunt daleros 62 albos 18 et obolos duos. haec prioribus adiuncta simul
faciunt summam f — 38 dal. 11 albos 2 hell. hanc summam decedant
20 daleri quos in tertium hunc annum accipi. Reliqui erunt 18 dal. 11 albi 2 oboli.

Dale. Cal. aprilis. 2. 1564. Duisburgi.

Nr. 88)

D. Herberto a Langen. Breve.

[= Anen. A. 12:]

Nr. 8)

Multa nobis de ex illa videram isthuc reru Bernhardus narrant, quae meum
animum domesticis et scholasticis fluctibus quassatum penitus demerserunt, neque
dubito Venerande pater te iamdudum in magnis doloribus esse, praesertim postquam
et consuetudine et concionibus concincentissimum Doctorem erudendum fuit. Iamque
visum providentiae divinae et post certamina iniquissime comparata post tot
labores gravissimos exhaustos fidelissimus Dei servus malorum operario-
rum invidiosa improbitate exterminaretur. me miserum quam tristis est ista
Ecclesiae facies, vnde et primum lamentationes, et deorsum proceres cachinnos
iudicii mihi videor exaudire. Quo sane spectaculo fieri non potest quin gra-
ter concutiantur nisi quos ita confirmat Spiritus fortitudinis, ut sapientia omni-
um hominum iudicia fide in celum ipsam transcendant, et deiores ipsos qua-
libet speciose triumphantes et sublimi despiciant, et subvertant. Ego certe ho-
minis exigui Spiritus qui ex illa controversia ingentes fluctus expertus
sum, et tristis casus tuli, qualemcumque istiusmodi Catastropham in con-
firmationem animi mei, et in stabilitatem meae fidei converti, et quaeque desola-
tionem Ecclesiae quae tali Speculatorum orbata merito in qualore et luctu habet.
De tui animi inconcussa constantia sic mihi res et usus prope quotidia-
nas persuasit, nullam calamitatem accideri posse tam atrocemque tibi iam ater-
nam vitam ingresso non casus in lucem in Domino, et in spirituum rebus in-
crementum. Amplificat Dei potentia suam in palatium imperitiae nos-
trae et in verbo et fide perstemas donec apparebit illustris in sanctis suis om-
nibus Amen. Otho noster intempestivus sane a nobis distrahatur, et in meo
dolore si quid hic homini vel nostrae vel pauci causa scio fecisse faciat. Vale.

+ Clarissimi doctorum animae non dubito (neque vanae hic ero) istam in electione quicquam
est fatalis aditum, sed quoniam alicuius tetra ipsorum ruit non incerta prognosticon
sacrorum oblatione esse. De tui animi inconcussa constantia sic mihi res et usus prope quotidia-
nas persuasit, nullam calamitatem accideri posse tam atrocemque tibi iam ater-
nam vitam ingresso non casus in lucem in Domino, et in spirituum rebus in-
crementum. Amplificat Dei potentia suam in palatium imperitiae nos-
trae et in verbo et fide perstemas donec apparebit illustris in sanctis suis om-
nibus Amen. Otho noster intempestivus sane a nobis distrahatur, et in meo
dolore si quid hic homini vel nostrae vel pauci causa scio fecisse faciat. Vale.

Spirituales

officiis

Duisburgi postidie Cal. April.

Nr. 89)

Francisco Terevio Parisiis. Pax Christi

[= Anen. A. 12:]

Nr. 9)

Scrissi ad te nuper Franciscus dulcissime per adolescentem nostram quae
recta isthuc ibat, scrissi autem meo more breviter et illepide pro ut res le-
passim forebant, nam res quidem et plurimum aspera est inter amicos cruci, no-
men profuturibus. tempus vero semper angustum et circumspectum est. Iis qui
operantur